

NASZ *Region*

Nr 10 (118) / 2016

Świętokrzyski Informator Samorządowy ISSN 1897-4546

gazeta bezpłatna

Świętokrzyskie Nagrody Kultury 2016

Laureatami tegorocznej Świętokrzyskiej Nagrody Kultury zostało 16 osób oraz instytucji. Wszyscy swoją artystyczną pracą upowszechniają dziedzictwo narodowe i udowadniają, że twórczość uszlachetnia codzienność. Rozdanie nagród było najbardziej oczekiwanym momentem Inauguracji Roku Kulturalnego i Sezonu Artystycznego 2016/2017. - Cieszę się, że spotykamy się w gronie twórców, animatorów kultury, dyrektorów instytucji, pasjonatów i działaczy. Widoczne ożywienie życia kulturalnego jest efektem Państwa kreatywności i zaangażowania. W imieniu Samorządu Województwa dziękuję – powiedział marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas, który razem z członkiem Zarządu Województwa Agatą Binkowską oraz radnym Sejmiku Grzegorzem Świerczem gratulowali laureatom.

Świętokrzyska Nagroda Kultury co roku jest przyznawana przez Zarząd Województwa. Trafia do osób, instytucji, stowarzyszeń oraz zespołów za szczególne dokonania w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechnianie i ochronę dziedzictwa narodowego.

W „Kuźni smaków” w Parku Etnograficznym w Tokarni 6 października nagrody laureatom wręczyli: marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas** oraz radny Sejmiku, przewodniczący Komisji Edukacji, Kultury i Sportu **Grzegorz Świercz**.

- Odczytaną sceną z „Janka Muzykanta” chciałem przypomnieć wielowiekowe dążenia wsi polskiej do emancypacji kulturalnej, społecznej, gospodarczej. Z buntu i marzeń wielu chłopskich pokoleń rodziła się kultura ludowa, jako część kultury narodowej - powiedział marszałek **Adam Jarubas**, który wymienił wiele kluczowych, zaplanowanych inwestycji po-

Laureaci Świętokrzyskiej Nagrody Kultury 2016

prawiających infrastrukturę instytucji kultury.

Zostaną one zrealizowane w najbliższych latach dzięki unijnym dofinansowaniom, to między innymi: przebudowanie Starego Browaru w Ostrowcu Świętokrzyskim, rewitalizacja Klasztoru na Krzyżówce, inwestycje na Zamku Krzyżtopór

w Ujeździe, rozbudowa Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, generalny remont Teatru im. Stefana Żeromskiego.

- Te znaczące środki finansowe niewiele przyniosłyby pożytku, gdyby nie Państwa zaangażowanie, twórcza praca, pasja - dodał marszałek.

W uroczysty nastrój wprowadziło uczestników Trio Kameralne

Filharmonii Świętokrzyskiej z wokalistką Marzeną Trzebińską.

Laureaci Świętokrzyskiej Nagrody Kultury 2016

Nagrody I stopnia:

Piotr Kaleta - fotografik, animator i organizator życia fotograficznego, także kolekcjoner;
Zdzisław Purchała - zajmując

Laureaci nagrody I stopnia

Laureaci nagrody II stopnia

się rzeźbą w drewnie, malarstwem sztalugowym oraz malarstwem na szkło; **Eugeniusz Zegadło** - opracował własny, ekspresyjny sposób przekazania wartości oraz rzeczywistości, za pomocą współczesnej rzeźby naiwnej.

Nagrody II stopnia:

Anna Benicewicz-Miazga - fotograf i grafik; **Ewa Gumuła** - nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej; **Lucyna Kozłowska** zajmująca się wycinankarstwem i **Andrzej Kozłowski** - rzeźbiarz, stypendysta ministra kultury i dziedzictwa narodowego; **Sławomir Micek** - artysta rzeźbiarz, prezes kieleckiego oddziału Związku Polskich Artystów Plastyków; **Krzysztof Myśliński** - historyk sztuki, wykładowca akademicki, ba-

Laureaci Nagrody Honorowej

dacz i popularyzator kultury; **Wojciech Stachurski** - muzyk, kompozytor, autor tekstów; **Bożena Szatkowska-Mostek** - emerytowany nauczyciel, animator kultury, społecznik; **Arkadiusz Szostak** - pieśniarz, scenarzysta, reżyser, dziennikarz,

animator kultury; **Lucjan Zaczekowski** - współtwórca i opiekun Regionalnej Izby Tradycji - Muzeum Ziemi Staszowskiej.

Nagrody honorowe:

Ośrodek Kulturalno-Historyczny „Beldonek” - Pałac

Wielopolskich w Chrobrzu - istnieje od 2010 roku, działają w nim sekcje kulturalno-artystyczna oraz historyczno-eksploracyjna; **Teatr Plastyczny „Sen”** - działa w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach od 2014 r. Składa się z osób niesłyszących, członków Polskiego Związku Głuchych w Kielcach; **Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku** - Oddział Muzeum Narodowego w Kielcach - od lat pielęgnuje pamięć o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza.

Statuetka pośmiertna dla Zofii Korzeńskiej - poetka, eseistka, krytyk literacki, redaktorka książek. Należała do Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.

Paulina Strojna

Miliony na zabezpieczenie zabytków Szydłowa

Prawie 8 milionów złotych trafi do gminy Szydłów na realizację projektu „Kompleksowe zachowanie i zabezpieczenie obiektów zabytkowych dziedzictwa kulturowego w Szydłowie oraz dostosowanie ich do funkcji kulturalnych i turystycznych” – taką decyzję podjął Zarząd Województwa Świętokrzyskiego. Pieniądze pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, z działania „Zachowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego”.

Wartość projektu „Kompleksowe zachowanie i zabezpieczenie obiektów zabytkowych dziedzictwa kulturowego w Szydłowie oraz dostosowanie ich do funkcji kulturalnych i turystycznych” to 9 mln 866 tys. złotych, w tym kwota dofinansowania z RPO to 7 mln 893 tys. zł. (80 proc. kosztów kwalifikowanych).

W ramach projektu gmina Szydłów zamierza poddać przebudowie, remontowi i konserwacji pięć zabytkowych obiektów w samym Szydłowie: budynek dawnej synagogi, „Salę rycerską” dawnego zamku, tzw. „Skarbczyk”, dawną bramę zamkową oraz zespół ruin kościoła i szpitala p.w. Ducha Świętego. Zagospodarowany zostanie także teren wokół tych zabytkowych obiektów.

Jak podkreślają autorzy projektu budynek dawnej syna-

Prawie 8 milionów złotych trafi do gminy Szydłów na konserwację i remont zabytkowych obiektów

gogi, dziś siedziba Gminnego Centrum Kultury wymaga kapitalnego remontu i przebudowy, a także doposażenia, by w konsekwencji – poszerzyć swoją ofertę kulturalną i turystyczną. Samorząd planuje również za-

gospodarować przyległy teren - częściowo odbudować mury, urządzić zieleń i przygotować urządzenia rekreacyjne dla dzieci.

Z kolei „Sala rycerska” dawnego zamku, „Skarbczyk” i bra-

ma zamkowa to obiekty wchodzące w skład zespołu zamkowego w Szydłowie, użytkowane jako obiekty kultury i turystyki. Gmina zamierza lepiej zabezpieczyć je przed niszczeniem oraz doposażyć w multimedia, by uatrakcyjnić istniejącą tam tradycyjną wystawę. Natomiast zespół ruin kościoła i szpitala p.w. Ducha Świętego wymaga zabezpieczenia przed całkowitym zniszczeniem.

Zdaniem wnioskodawców realizacja całego projektu pozwoli na wyeksponowanie walorów średniowiecznej rezydencji królewskiej, a poprzez podniesienie atrakcyjności i dostępności modernizowanych obiektów, wpłynie na wzrost liczby odwiedzających Szydłów, nieprzypadkowo zwany polskim Carcassonne.

Iwona Sinkiewicz-Potaczała

Największa inwestycja drogowa w regionie

Podpisana została umowa na budowę 28-kilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej 754 od Ostrowca Świętokrzyskiego, poprzez Bałtów do Czekarzewic. To jedna z największych inwestycji drogowych w regionie, której koszt wyniesie ponad 92 miliony złotych.

Prace będą finansowane ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 - 2020 oraz ze środków krajowych będących w dyspozycji Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich. Firma Skanska, która wygrała przetarg, prace ma wykonać do końca lipca 2018 roku.

Marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas podziękował mieszkańcom za wysiłek związany z budową drogi. Przypomniat, że prawie dziesięć lat temu podpisane zostało porozumienie w Bałtowie. Ówczesny starosta opatowski Kazimierz Kotowski był „strażnikiem” tej inwestycji, przedsięwzięcie wspierał również przewodniczący Sejmiku, Arkadiusz Bąk.

Dwie duże inwestycje związane z komunikacją w regionie dotyczą północnej jego części. To prawie 28 km drogi wojewódzkiej od Ostrowca do Czekarzewic i 5 km obwodnicy Ćmielowa.

- Czasami przygotowanie inwestycyjne zajmuje dziesięć i więcej lat. Wierzę, że termin dwuletniego okresu budowy będzie dotrzymany - powiedział marszałek **Adam Jarubas**.

Wicemarszałek Jan Maćkowiak przypomniał, że na odcinku od ulicy Jana Pawła II do Samsonowicza w Ostrowcu Świętokrzyskim po wielu uwagach oraz interwencjach uznano, że rozsądnie i właściwie będzie projektować trzeci pas ruchu na wielu odcinkach. To efekt oddziaływań starosty, w części prezydenta miasta, by ta droga miała należne parametry. Współpracując z samorządami musiano na etapie

Umowę na budowę drogi podpisał dyrektor oddziału firmy Skanska Piotr Justyna z dyrektorem Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Damianem Urbanowskim

projektowania wyłączyć 2,5 km w okolicy miejscowości Okół. Ta część drogi była projektowana przez innego projektanta. - Oby ta droga była dobra, bezpieczna, wygodna dla użytkownika – życzył wicemarszałek **Jan Maćkowiak**.

Umowę na budowę drogi wojewódzkiej od Ostrowca, poprzez gminę Bodzechów, Bałtów do Czekarzewic w gminie Tartów podpisał dyrektor oddziału firmy Skanska Piotr Justyna z dyrektorem Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Damianem Urbanowskim w obecności marszałka Adama Jarubasa, wicemarszałka Jana Maćkowiaka, starosty ostrowieckiego Zbigniewa Dudy, wójtów: Bałtowa – Andrzeja Jabłońskiego, Bodzechowa - Jerzego Murzyna, dyrektora Departamentu Infrastruktury

Urzędu Marszałkowskiego, Wojciecha Siporskiego, wiceprzewodniczącego Komitetu Budowy Drogi Janusza Koziela.

- Połowa czerwca 2018 roku byłaby optymalna do zakończenia inwestycji – powiedział dyrektor **Damian Urbanowski**.

Dyrektor oddziału Skanska, Piotr Justyna mówił, że firma już rozpoczęła wstępne prace. Pełną parą ruszy wiosną przyszłego roku. Wtedy pojawi się tu mnóstwo sprzętu i około 100 pracowników.

- To jedna z największych naszych inwestycji jako krakowskiego oddziału firmy. Chcemy jej sprostać w ścisłej współpracy z mieszkańcami – dodał **Piotr Justyna**.

Wiceprzewodniczący Komitetu Budowy Drogi, Janusz Koziel przypominał, że od dziesięciu lat starał się o jej budowę. Te-

raz jest nadzieja, że plany będą wreszcie zrealizowane. Sołtys Rudki Bałtowskiej, Dorota Przygoda potwierdza, że wszyscy z niecierpliwością czekali na nową drogę. Teraz z zadowoleniem przyjęła rozpoczęcie budowy, podobnie zresztą jak sołtys Bałtowa Adam Domańczyk.

Mieszkańcy wyrażają zadowolenie, że zostały uwzględnione ich propozycje związane ze zjazdami do posesji. Rozwiązany też został problem z ekranami akustycznymi, które w okresie projektowania były obowiązujące. To budziło obawy, że niektóre posesje, domy będą całkowicie zakryte. Na szczęście w trakcie realizacji projektu zmieniły się przepisy i ekrany nie są już obowiązkowe.

A.N.

Październik miesiącem walki z rakiem piersi

Październik to miesiąc walki z rakiem piersi, dlatego też Departament Ochrony Zdrowia UMWS chce zachęcić mieszkanki województwa świętokrzyskiego do zwrócenia uwagi na konieczność wykonywania regularnych badań profilaktycznych i rolę zdrowego stylu życia w zapobieganiu nowotworom. Rak piersi to druga pod względem częstości, po raku płuc, choroba nowotworowa mieszkanki województwa świętokrzyskiego. Jest ona odpowiedzialna za 12,4% zgonów kobiet z naszego regionu.

Nowotwory piersi najbardziej zagrażają życiu mieszkanki powiatów opatowskiego i jędrzejowskiego, w których umieralność przekracza krajową odpowiednio o 11,5% oraz 10,4%.

Głównym powodem, dla którego tak wiele kobiet nadal umiera na raka, jest zbyt późne wykrycie choroby, wtedy gdy jest ona już w zaawansowanym stadium. Postęp medycyny, umiejętności lekarzy i nakłady finansowe na specjalistyczną aparaturę sprawiają, że w większości przypadków wczesne wykrycie raka piersi umożliwia całkowite wyleczenie. Dlatego warto regularnie wykonywać badania diagnostyczne (mammografię, USG i samobadanie piersi).

Wymienione badania profilaktycznie są wykonywane bezpłatnie. Przesiewowe badania mammograficzne dedykowane są paniom będącym w wieku 50-69 lat. Z kolei panie, które ze względu na wiek nie kwalifikują się do udziału w programie profilaktycznym, mogą wykonać bezpłatne badanie piersi (mammografię lub USG) na podstawie skierowania wydane przez lekarza specjalistę (ginekologa lub onkologa) w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Niezwykle istotnym elementem profilaktyki jest również samobadanie piersi. Każda z pań, która ukończyła dwudziesty rok życia, powinna sama regularnie badać piersi, a raz w to roku badanie powinno być wykonane przez lekarza specjalistę.

Dzięki aktywności kobiet zrzeszonych w stowarzyszeniach, klubach, fundacjach Amazonek działających na rzecz kobiet

cierpiących na nowotwór piersi, możliwe jest organizowanie spotkań integracyjnych, towarzyskich, imprez kulturalnych, edukacyjnych i sportowych, które służą integracji kobiet dotkniętych chorobą nowotworową, dając im pomoc psychiczną i wsparcie w trudnej sytuacji życiowej. Organizacje Amazonek znajdują się nawet małych miejscowościach. Ich uczestniczki wspierają się wzajemnie w trudnych chwilach, dzielą się własnymi doświadczeniami i sposobami wyjścia z życiowego zakrętu. Uczą się nawzajem od siebie, jak żyć bez piersi, pozostając atrakcyjną we własnych oczach.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od lat wspiera aktywność Amazonek na wielu polach działania. W tym roku Departament Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w ramach realizacji zadania publicznego pt. „Promowanie właściwych zachowań związanych z profilaktyką chorób nowotworowych i schorzeń kardiologicznych oraz rekonwalescencją

po ich przebyciu” objął dotacją finansową m.in. działania Świętokrzyskiego Klubu „Amazonki” przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii ul. Artwińskiego 3c, 25-734 Kielce oraz Stowarzyszenia „Amazonki z Sędziszowa”, ul. Kard. Wyszyńskiego 4, 28-340 Sędziszów, które przygotowało II Wojewódzką Spartakiadę Amazonek w Sędziszowie i konferencję naukową dotyczącą zachorowań na raka piersi.

Pacjentki z nowotworem piersi leczone w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach mają zapewnioną kom-

pleksową opiekę medyczną, w ramach której działa Poradnia Pomocy Psychologicznej. Jej zespół tworzą specjaliści psychologów, psychologów klinicznych, psychoterapeuci, psychoonkolodzy, pedagodzy oraz terapeuci zajęciowi. Specjaliści koncentrują się nie tylko na pracy indywidualnej z pacjentem, ale pracują także z jego rodziną i innymi towarzyszącymi mu w chorobie osobami bliskimi. Propozycje pomocy pacjentom onkologicznym ukierunkowane są zasadniczo na łagodzenie lęku, depresji, bólu, umacnianie wiary w możliwość kontrolowania objawów choroby, wspieranie w radzeniu sobie ze skutkami ubocznymi leczenia, działaniami autodestrukcyjnymi i myślami rezygnacyjnymi.

Każda osoba potrzebująca wsparcia może skorzystać z profesjonalnej pomocy i poprawić jakość życia, sobie i bliskim. Pomoc w walce z chorobą jest nieoceniona. Ile potrzeba czasu, nakładów finansowych i wytrwałości podczas choroby i rekonwalescencji wiedzą już same zainteresowane i ich bliscy, dlatego jeszcze raz przypominały o profilaktyce.

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielce 3

Redakcja: Biuro Komunikacji Społecznej, tel. 41 343 90 37
www.sejmik.kielce.pl e-mail: nasz.region@sejmik.kielce.pl

Redaktor Naczelny: Dariusz Detka

Redaguje zespół: Małgorzata Niewczas-Sochacka, Robert Siwiec, Iwona Sinkiewicz, Paulina Strojna

Skład i druk: Digital Art Studio www.digitalartstudio.pl

Informacja o budżecie, stanowisko w sprawie sytuacji w rolnictwie i pomoc samorządom na XXVI sesji Sejmiku

Podczas obrad XXVI sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego radni Sejmiku m.in. dostosowali Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego do wymogów Komisji Europejskiej, udzielili pomocy finansowej dwóm samorządom oraz przyjęli informację o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2016 roku. Uchwalone zostało również stanowisko dotyczące sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim.

Szczególnymi gośćmi obrad Sejmiku byli uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Busku - Zdroju. Wcześniej uczestniczyli w „Lekcji o samorządzie”, organizowanej przez Biuro Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Przed rozpoczęciem obrad merytorycznych przewodniczący Sejmiku, Arkadiusz Bąk poinformował o wyróżnieniach, jakie otrzymało województwo świętokrzyskie w ostatnich tygodniach. Nasze województwo zajęło m.in. 4. miejsce w rankingu magazynu „Wspólnota” za wykorzystanie funduszy na cele społeczne oraz 5. miejsce pod względem wydatków inwestycyjnych samorządów.

Pierwszym punktem obrad merytorycznych było przedstawienie informacji o kształtowa-

niu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2016-2043 za I półrocze 2016 roku oraz informacji o przebiegu wykonania budżetu za ten sam okres.

- Dochody budżetu w pierwszym półroczu 2016 roku wyniosły 230 958 110,81 zł, a wskaźnik ich realizacji w skali roku to 40,6%. Przebiegają one podobnie, jak w latach poprzednich. Wydatki to 159 900 337,96 zł przy wskaźniku realizacji równym 26%. Są one na niższym poziomie niż planowano, gdyż projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego dopiero się zaczynają, a inwestycje są na etapie planowania. Wszystkie wydatki inwestycyjne, które nie zostaną zrealizowane w tym roku, zostaną przeniesione na rok 2017. Uchwałą Regionalnej Izby Obrachunkowej pozytyw-

nie zaopiniowano przedłożone informacje - mówiła **Maria Fidińska - Dziurzyńska**, Skarbnik Województwa Świętokrzyskiego, przedstawiająca informacje.

- W zasadniczych wskaźnikach wykonanie budżetu odpowiada latom poprzednim, ale widzimy przesunięcia na lata kolejne. Są one spowodowane kilkoma czynnikami. Bardzo długo musieliśmy czekać na nowelizację prawa zamówień publicznych przez co musieliśmy wstrzymać się z ogłoszeniem przetargów. Dodatkowo zdecydowaną większość inwestycji zdecydowaliśmy się przeprowadzić w trybie zaprojektuj - zbuduj, przez co środki na ich realizację będą uruchamiane później. Sprawia to, że wydatki nie były na poziomie, jaki oczekiwaliśmy - wyjaśnił marszałek

województwa świętokrzyskiego, **Adam Jarubas**.

Pozytywnie informacje zaopiniowała Komisja Budżetu i Finansów Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Kolejnym punktem obrad było rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Programu Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”.

- Pod koniec listopada ubiegłego roku przyjmowaliśmy Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Został on przesłany Komisji Europejskiej celem notyfikacji i teraz dostosowujemy ten Program do wymogów Komisji. Nie ma jednak w nim zmian merytorycznych - powiedział **Jan Maćkowiak**, wicemarszałek województwa świętokrzyskiego.

Radni jednogłośnie przyjęli stanowisko Sejmiku w sprawie sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim

- To duży dokument, bardzo ważny dla naszego województwa i trzeba podziękować tym, którzy go przygotowali. Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą bez uwag pozytywnie zaopiniowała tę uchwałę - dodał **Grzegorz Gafuszka**, przewodniczący Komisji Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą.

Sejmik Województwa Świętokrzyskiego jednogłośnie przyjął projekt.

Jednogłośnie przyjęte zostały również uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/699/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 stycznia 2014 r., w sprawie wyznaczenia granic aglomeracji Kielce; projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr III/59/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 grudnia 2014 r., w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Kunów oraz projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr XVI/227/15 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 października 2015 r., w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Łopuszno.

Rozpatrzony został również projekt uchwały w sprawie utworzenia Chęcińskiego – Kieleckiego Parku Krajobrazowego.

- Chęcińsko - Kielecki Park Krajobrazowy został utworzony w 2005 roku i ówczesne możliwości techniczne pozwalały na stworzenie mapy w skali 1:140 000. Teraz nanieśliśmy granicę w sposób cyfrowy aby była jednoznaczna i nie budziła żadnych wątpliwości, dlatego prosimy komisję o zmianę w tym zakresie - mówił **Stawomir Neugebauer**, dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Radni, po pozytywnej opinii Komisji Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska, jednogłośnie przyjęli projekt.

Radni uznali również za przedwczesny wniosek Rady Gminy Nowa Słupia w sprawie podjęcia uchwały o wyznaczeniu obszaru chronionego krajobrazu pn. Świętokrzyski Obszar

Maria Fidzińska - Dziurzyńska przedstawiła informację z wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2016 roku

Chronionego Krajobrazu na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego w Gminie Nowa Słupia.

Sejmik zajął się projektem uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie przez Województwo Świętokrzyskie nieruchomości położonych w Kamieńcycach w Gminie Kazimierza Wielka zajętej pod budowę drogi wojewódzkiej Nr 776 oraz 3 działek rolnych w Radlinie Gmina Górno, zajętych pod drogę wojewódzką Nr 745.

- Zakupy te mają związek z budową, rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich - wyjaśniała **Agata Binkowska**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Sejmik zdecydował również jednogłośnie o udzieleniu pomocy finansowej Powiatowi Skarżyskiemu.

- Pomoc ta jest w formie dotacji celowej na funkcjonowanie powiatowej biblioteki pedagogicznej. Udzielamy jej co roku, a w tym roku wyniesie ona 50 tys. złotych - dodała Agata Binkowska.

Radni przyjęli także uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Skarżysko Kościelne na realizację zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej.

- Kwota 40 tys. złotych ma być przeznaczona na budowę strażnicy w Grzybowej Górze. Wiemy, że jednostka ta odgrywa ważną rolę w krajowym systemie gaśniczym, a środki samorządu nie wystarczają na taką inwestycję - wyjaśnił Jan Maćkowiak, wicemarszałek województwa świętokrzyskiego.

Sejmik przyjął także wyniki kontroli przeprowadzonej przez

Komisję Rewizyjną w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w przedmiocie skuteczności realizacji interpelacji złożonych przez radnych w II półroczu 2015 r. i I półroczu 2016 r.

Radni zdecydowali też o dodaniu do porządku obrad punktu dotyczącego uchwalenia stanowiska Sejmiku w sprawie sytuacji na rynkach rolnych w województwie świętokrzyskim.

„Sejmik Województwa Świętokrzyskiego wyraża głębokie zaniepokojenie złą sytuacją na rynku owoców, zwłaszcza owoców miękkich, niskimi cenami żywca wieprzowego i wołowego, kryzysową sytuacją w mleczarstwie, a także złą sytuacją na rynku zbóż. Sejmik postuluje o wprowadzenie niezbędnych działań zmierzających do podniesienia opłacalności produkcji rolnej oraz rekompensujących poniesione straty rolników i sadowników, wynikające z niekorzystnych tendencji rynkowych, braku stabilności cen na rynkach oraz restrykcji związanych z rosyjskim embargiem”

- napisali radni w swoim stanowisku, wskazując najważniejsze problemy oraz wnioskując o podjęcie zarówno interwencji doraźnej jak i rozwiązań systemowych.

Stanowisko, decyzją radnych, zostanie przekazane Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

M.C.

Obecna na Sesji młodzież mogła przekonać się, jak wygląda samorządność w praktyce

„Dwujęzyczne Świętokrzyskie” – o korzyściach płynących z rozwijania pasji

– Warsztaty językowe, które zainicjowaliśmy w szkołach ponad dwa lata temu, przekształciły się w ideę „Dwujęzycznego Świętokrzyskiego”, prawdziwego ruchu społecznego, którego wy jesteście siłą napędową – mówił marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas do uczestników kolejnej konferencji „Dwujęzyczne Świętokrzyskie”, która odbyła się w Filharmonii Świętokrzyskiej w Kielcach w poniedziałek, 17 października 2016 roku. Organizatorem wydarzenia był Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego wraz z Cambridge English Language Assessment oraz Zespół Szkół Katolickich w Kielcach. W spotkaniu uczestniczyło ponad 200 uczniów z kieleckich liceów oraz z liceów w Kazimierzy Wielkiej, Busku-Zdroju i Jędrzejowie.

Konferencję, która w całości odbywała się w języku angielskim, prowadził Andrzej Łukasik, doradca marszałka województwa ds. międzynarodowych i koordynator projektu „Dwujęzyczne Świętokrzyskie”. Przypomniwał on, że program, którego celem jest zachęcanie i motywowanie młodych ludzi do nauki języków obcych, dotarł do wielu szkół w regionie, nie tylko w stolicy województwa, ale również w miastach powiatowych. Uczniowie doskonaliły swoje kompetencje językowe poprzez odbywające się w szkołach przez cały rok warsztaty z udziałem lektorów, dla których język angielski jest językiem ojczystym oraz międzynarodowe konferencje plenarne, podczas których młodzież przygotowuje swoje prezentacje i uczestniczy w dyskusjach panelowych.

Tegoroczna konferencja przebiegała pod hasłem „Grow Your Passion, Bring More Value! The Role of Attitude in the Acquisition of a Foreign Language”, skupiając się na tym, jaką wartość wnosi w życie rozwijanie swojej pasji i jak ważne w nauce języków obcych jest pozytywne nastawienie.

– Drodzy przyjaciele, spotykamy się ponownie na konferencji, która gromadzi niezwykłych prelegentów, pełnych pasji uczniów i wspaniałych nauczycieli z najlepszych szkół naszego regionu. Mimo że pomysł narodził się w Urzędzie Marszałkowskim, to tak naprawdę wy, uczniowie i nauczyciele, wcielacie tę ideę w rzeczywistość z niewielką grupą pasjonatów z Polski i z zagranicy, którzy chętnie dzielą się swoimi

Młodzież w czasie ciekawych wykładów może poznać zalety dwujęzyczności

umiejętnościami. Dzięki temu tysiące uczniów odnoszą korzyści, uczestnicząc w warsztatach językowych i konferencjach, ale punkt, w którym jesteśmy, uważamy dopiero za początek drogi – mówił marszałek województwa świętokrzyskiego **Adam Jarubas**, dziękując za zaangażowanie wszystkim uczestnikom i partnerom projektu.

Gościem spotkania był także Mariusz Prot z Cambridge English Language Assessment (University of Cambridge), który zachęcał do udziału w egzaminach certyfikujących z języka angielskiego, organizowanych przez tę instytucję na całym świecie od ponad 100 lat. W ubiegłym roku do tych prestiżowych egzaminów przystąpiło ok. 5 mln osób na całym świecie. – Nasza współpraca z samorządem województwa świętokrzyskiego zaczęła się dwa lata temu. Od tego czasu nastąpił wyraźny wzrost zainteresowania nauką języków obcych w regionie, o czym świadczy bardzo wyraźny wzrost liczby

młodych ludzi z województwa świętokrzyskiego przystępujących do egzaminów Cambridge. Jesteśmy przekonani, że dzięki temu projektowi docieramy do coraz większej liczby młodych ludzi i pozwalamy im zdobywać kwalifikacje, które mogą zapoczątkować w przyszłości – mówił **Mariusz Prot**.

W tym roku jednym z partnerów organizacyjnych był Zespół Szkół Katolickich im. S. Kostki w Kielcach, w której przywiązuje się ogromną wagę do doskonalenia kompetencji językowych uczniów. – Na nasz udział w tym przedsięwzięciu trzeba patrzeć od strony pasji, która daje głęboką satysfakcję, że możemy się włączyć w coś, co służy młodzieży, nie tylko z naszej szkoły. Uczniowie muszą podjąć wysiłek, przygotować się, ale ważne jest także to, że oni inspirują kolejnych. Udział w projekcie powoduje też, że młodzi ludzie czują się pewniej w zakresie umiejętności językowych – podkreśla dyrektor szkoły ks. **Jacek Kopec**.

Bardzo atrakcyjną dla młodzieży częścią spotkania były wystąpienia native speakerów – to uczestniczący wcześniej w szkolnych warsztatach Brytyjczyk Sange Sood i Australijczyk Robert Cassettari. Obecnie obaj mieszkają w Kielcach i są między innymi lektorami języka angielskiego.

Sange Sood, który jest również prezenterem, ekspertem w zakresie sztuki kulinarnej, uczestniczącym w telewizyjnym programie „Master Chef”, podkreślał, że rozwijanie własnych pasji może stać się sposobem na karierę zawodową. – Moją pasją jest gotowanie i uczenie, obie te pasje udaje mi się zawodowo łączyć – mówił. Z kolei Robert Cassettari przedstawił lekką i pełną humoru prezentację na temat m. in. języka internetu, slangowych odmian języka angielskiego, podając przykłady nieporozumień językowych wynikających z nieznaności kontekstów kulturowych danego kraju.

Sama młodzież uczestnicząca w konferencji podkreślała, że jest to bardzo cenne doświadczenie dla wszystkich pasjonatów języków obcych. – Ja uczę się angielskiego, bo chciałabym kiedyś podróżować, a być może też studiować za granicą. Znajomość języka zwiększa także szanse na rynku pracy – mówiła **Sylwia Haba** uczestnicząca w panelu dyskusyjnym. Podkreśla ona, że udział w takim projekcie jak „Dwujęzyczne Świętokrzyskie” jest bardzo motywujący do dalszego doskonalenia języka i zwiększa pewność siebie.

Joanna Majewska

„Uśmiech seniora” udowadnia, że jesień życia jest piękna i twórcza

- Życzę, żebyście tę jesień życia przeżyli w zdrowiu i spokoju. Jesteście nam potrzebni, a Wasze cenne rady służą kolejnym pokoleniom. To właśnie od Was uczymy się zaangażowania i odpowiedzialności społecznej – zwróciła się do 270 seniorów Agata Binkowska, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego otwierając 18 października w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach siódmą edycję „Uśmiechu Seniora”. Wydarzenie organizowane przez Urząd Marszałkowski w Kielcach integruje mieszkające w regionie osoby w starszym wieku oraz udowadnia, że wiek ten może być piękny i twórczy.

Udowodnił to już na samym początku emerytowany pracownik Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach, utalentowany muzycznie **Lech Skawiński**. Zaśpiewał i zagrał na akordeonie piosenkę „Jesień idzie” Andrzeja Waligórskiego.

- Na tę coroczną cykliczną imprezę zapraszamy seniorów z całego województwa świętokrzyskiego. Chcemy, żeby się spotkali, porozmawiali, wymienili doświadczeniami. W tym roku zachęcamy ich do różnego rodzaju aktywności i pokazujemy jak aktywny tryb życia ma pozytywny wpływ na nasze zdrowie – mówi **Dariusz Dętko**, dyrektor Biura Komunikacji

Spółecznej Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach.

W wydarzeniu uczestniczyło około 270 seniorów, były to osoby ze świętokrzyskich Klubów Seniora, Sekcji Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego Okręgu Świętokrzyskiego, emerytowani pracownicy Urzędu Marszałkowskiego, świętokrzyscy artyści, słuchacze Uniwersytetów III Wieku. Przyjechały osoby z Pińczowa, Kielc, Miedzianej Góry, Chęciny, czy Starachowic.

W imprezie udział wzięli także **Kazimierz Grzyb**, przewodniczący Wojewódzkiej Społecznej Rady Seniorów oraz **Jerzy Pyrek**, doradca marszałka do

spraw seniorów, który zaprezentował działanie Świętokrzyskiej Karty Seniora, przypomniał partnerów programu oraz przekierował na stronę, gdzie można znaleźć dużo informacji nie tylko o karcie, ale także o działalności seniorów w regionie – na stronie www.senior.sejmik.kielce.pl

W programie imprezy znalazł się m.in. mini wykład **Małgorzaty Kaczmarczyk** z Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach o zaletach bycia dojrzałym. Fizjoterapeuci z **Klubu Expert Fitness** zaprezentowali ćwiczenia fitness dla chorych np. na cukrzycę, nad-

ciśnienie, czy osteoporozę. Pokazali, jak wygląda rehabilitacja ruchowa dla osób powyżej 60. roku życia.

Oczywiście nie zabrakło występów zespołów tanecznych oraz wokalnych działających w świętokrzyskich klubach seniora, wystąpili także laureaci tegorocznej, ósmej edycji artystycznego Festiwalu Scyzoryki w kategorii Senior - „**Perty z lamusa**” ze Skarżyska-Kamiennej, **Maria i Paweł Żerdeccy** z Opatowa, „**Pasjonata**” z Kielc. Podczas wydarzenia wiele instytucji miało swoje stoiska z propozycjami dla świętokrzyskich seniorów. Na stoisku **Wojewódzkiego Szpitala Zespo-**

Maria i Paweł Żerdeccy z Opatowa

„Perty z lamusa” ze Skarżyska-Kamiennej porwały publiczność

Indyjskie tańce „Pasjonaty”

Widzowie byli zachwyceni aktywnością świętokrzyskich seniorów

lonego w Kielcach seniorzy sprawdzali poziom cukru we krwi, mierzyli ciśnienie, korzystali z porad specjalistów. Był też „salon piękności” dla senierek, w którym wykonywane były zabiegi

pielęgnacyjno – kosmetyczne, m.in. henna, zabiegi upiększające dłonie. Zabiegi wykonywały panie z **Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Morawicy**. Przedstawiciele

Uzdrowiska Busko-Zdrój częstowali „Buskowianką” oraz zaprezentowali ofertę słonecznych kosmetyków na bazie naturalnych substratów leczniczych: wody siarczkowej, solanki jod-

kowej oraz borowiny. Przedstawiciele **Klubu Expert Fitness** na swoim stoisku rozdawali zaproszenia na ćwiczenia dla osób powyżej 60 roku życia, doradzali jak się odżywiać, oraz czego unikać. Mierzyli także ciśnienie, wazyli oraz doradzali odpowiednią wagę w stosunku do wzrostu.

Podczas imprezy seniorzy brali udział w konkursach z nagrodami, był słodki poczęstunek, każdy z uczestników otrzymał na pożegnanie specjalny, okolicznościowy „kubek seniora”

**Paulina Strojna
Robert Siwiec**

Świętokrzyska Karta Seniora:

Jest formą dodatkowego wsparcia dla seniorów w dostępie do różnych form życia społecznego, kulturalnego, prozdrowotnego i gospodarczego. Oferuje im specjalne usługi, czy zniżki na niektóre usługi i produkty. Z karty mogą skorzystać mieszkańcy Polski, którzy ukończyli 60 rok życia. Wystarczy, że w miejscach, które honorują kartę wylegitymują się dowodem osobistym. Obecnie do projektu przystąpiło kilkanaście instytucji, to: teatry, muzea, przychodnie, czy uzdrowiska w regionie. Aby dołączyć do projektu i zostać partnerem wystarczy wypełnić formularz i wysłać na adres: anna.kudla@sejmik.kielce.pl

Więcej informacji na temat karty oraz wykaz wszystkich partnerów jest dostępny na stronie www.senior.sejmik.kielce.pl

Lekcja dla „szkolnych samorządowców” z powiatu koneckiego

Czterdziestoosobowa grupa młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Końskich wzięła udział w lekcji o samorządzie, organizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego. W spotkaniu pod hasłem „Obywatelem być to znaczy...”, które odbyło się w siedzibie starostwa powiatowego w Końskich, uczestniczyła członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Agata Binkowska oraz przedstawiciele władz powiatu – starosta konecki Bogdan Soboń i członek Zarządu Powiatu Dorota Duda.

W spotkaniu uczestniczyła młodzież, która sama działa w samorządzie szkolnym, byli też obecni przedstawiciele Młodzieżowej Rady przy Urzędzie Miasta i Gminy Końskie. Na lekcję samorządową przybyli uczniowie z I i II Liceum Ogólnokształcącego w Końskich, z Zespołów Szkół Ponadgimnazjalnych z Końskich nr 1, 2 i 3, z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych ze Stąporkowa, a także ze specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Baryczy.

- Obywatelem być to znaczy świadomie i aktywnie uczestniczyć w życiu publicznym. Również wy, jako młodzież, macie taką możliwość. Nie należy się bać wychodzić ze swoimi pomysłami, które można realizować we współpracy z samorządem gminy czy powiatu. Warto przychodzić do władz ze swoimi inicjatywami i prosić o pomoc w ich realizacji – podkreślał prowadzący lekcję **Marek Jarco** z Biura Komunikacji Społecznej Urzędu Marszałkow-

Młodzież mogła spotkać się z samorządowcami i poznać ich pracę

skiego, zachęcając do aktywności w lokalnym środowisku. Marek Jarco przybliżył młodzieży ideę podziału na trzy szczeble samorządu terytorialnego, gminę, powiat i województwo, które są od siebie niezależne, ale powinny ze sobą współpracować. Tylko gmina, jako szczebel podstawowy, jest wymieniana w najważniejszym akcie prawnym – w Konstytucji RP. Przypomniał również, że w Polsce obowiązuje podział władzy na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Prowadzący podkreślał, że każdy

samorząd, zarówno terytorialny, jak i zawodowy, działa na podobnej zasadzie jak samorząd szkolny, a u podstaw każdego z nich leżą wybory.

Kompetencje i zadania samorządu województwa, który zajmuje się m. in. podziałem środków unijnych na rozwój regionalny, przedstawiła młodzieży członek Zarządu Województwa **Agata Binkowska**, przybliżając również wiedzę o nadzorowanych przez siebie zadaniach, do których należy m. in. realizacja projektu e-Świętokrzyskie. Jego efektem ma być powszechny dostęp do

szerokopasmowego Internetu w regionie.

Funkcjonowanie i kompetencje samorządu powiatowego przedstawił starosta konecki Bogdan Soboń, podkreślając, że obecna młodzież to pokolenie, które w przyszłości przejmie pałeczkę władzy od obecnych samorządowców. – To wy jesteście przyszłością gminy, powiatu czy województwa. Mam nadzieję, że wiedza, która płynie z tej lekcji, przyda wam się również w przyszłości jako obywatelom – mówił starosta **Bogdan Soboń**.

- Młodzież była bardzo zainteresowana tym przekazem i widzę, że taka inicjatywa jest bardzo potrzebna. Trzeba w przystępny sposób przekazywać podstawową wiedzę o działalności samorządu, zwłaszcza o tym co można załatwić w gminie, która jest najbliższej spraw obywatela – podsumowała spotkanie członek Zarządu województwa Świętokrzyskiego Agata Binkowska.

J.M.

Wręczono statuetki „Wędrowca Świętokrzyskiego” 2016

Targi Kielce S.A., Kompleks Świętokrzyska Polana, Centrum Nauki Leonardo da Vinci w Podzamczu, Wąchock, Lokalna Organizacja Turystyczna MOC PONIDZIA z Buska-Zdroju – to tegoroczni laureaci nagrody Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, przyznawanej wyjątkowym osobom i organizacjom działającym w branży turystycznej. Okazją do wręczenia wyróżnień były Wojewódzkie Obchody Dnia Turystyki, które zgromadziły w Europejskim Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach osoby, które zajmują się turystyką prywatnie lub zawodowo w ramach działalności samorządowej, gospodarczej lub społecznej, a także przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych.

„Wędrowiec Świętokrzyski” to jedna z najstarszych nagród samorządu województwa, przyznawana od 1999 roku w pięciu kategoriach: „Przedsiębiorstwo turystyczne”, „Osobowość turystyczna”, „Atrakcja turystyczna”, „Gmina turystyczna”, „Organizacja turystyczna”.

- Szczególną nagrodą jest „Superwędrowiec Świętokrzyski”, który w tym roku trafił do instytucji będącej lokomotywą turystyczną regionu – Targów Kielce. Ich działalność napędza koniunkturę w Kielcach i okolicy, co najlepiej obrazuje liczba utworzonych na potrzeby odwiedzających miejsc noclegowych. Trzeba wspomnieć również o wizytówce naszego regionu – Ciuchci Expres Ponidzie, uhonorowanej dyplomem z okazji stulecia działalności, przyciągającej w sezonie blisko 20 tysięcy turystów – mówił **Jacek Kowalczyk**, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

Tegoroczne turystyczne trofea z rąk marszałka województwa Adama Jarubasa, członka Zarządu Województwa Agaty Binkowskiej oraz dyrektora Jacka Kowalczyka, odebrali:

- w kategorii „**Przedsiębiorstwo turystyczne**” - **Kompleks Świętokrzyska Polana** - jako nowe miejsce na turystycznej mapie regionu świętokrzyskiego; - w kategorii „**Osobowość turystyczna**” – **Piotr Lichota** - przedsiębiorca, inicjator zawiązania Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Gminy Bałtów „Bałt” oraz Stowarzyszenia Delta,

Laureaci tegorocznego „Wędrowca Świętokrzyskiego”

którego jest prezesem; - w kategorii „**Atrakcja turystyczna**” - **Centrum Nauki Leonardo da Vinci w Podzamczu k. Chęcin**, udostępniający turystom wystawę dydaktyczną o złożoności organizmu ludzkiego; - w kategorii „**Gmina turystyczna**” - **Miasto i Gmina Wąchock** – za rewitalizację, która przyczyniła się do zwiększenia ruchu turystycznego na terenie gminy; - w kategorii „**Organizacja turystyczna**” - **Lokalna Organizacja Turystyczna MOC PONIDZIA z Buska-Zdroju** – kreująca i upowszechniająca wizerunek Ponidzia ze szczególnym uwzględnieniem terenów uzdrowiskowych, jako regionu atrakcyjnego turystycznie w kraju i za granicą.

Wszystkim wyróżnionym za wkład w poszerzenie oferty krajoznawczej, tworzenie kompleksowych produktów turystycznych, propagowanie walorów województwa świętokrzyskiego

jako miejsca przyjaznego podróżnym gorąco podziękowali **Agata Binkowska** i **Adam Jarubas**.

– Świętokrzyskie porzuciło swój dawny wizerunek krainy szczyrów i silnych wiatrów, na rzecz regionu przyjaznego turystyce z unikalnymi propozycjami i skonkretyzowanymi usługami – podsumował marszałek.

Coroczne święto turystyki, któremu w tym roku przyświeca hasło „Turystyka dla wszystkich – propagowanie powszechnej dostępności”, jest również okazją do podsumowania minionego sezonu.

– Biorąc pod uwagę tylko dziesięć najpopularniejszych obiektów, to według pozyskanych informacji odwiedziło je o około 20 proc. więcej turystów. Najlepszym przykładem jest zamek w Chęcinach, który w październiku tego roku będzie mógł się pochwalić 200-tysięcznym turystą. Przypomnę,

że w całym 2015 roku, liczba zwiedzających była o 40 tysięcy mniejsza. Rewelacyjny sezon zanotowały też Baseny Mineralne w Solcu-Zdroju, Pałac Henryka Sienkiewicza w Obłęgorku. Widać więc, że angażowanie kapitału w atrakcje turystyczne, tworzenie kompleksowego, profesjonalnego produktu, wykorzystanie bogactw naturalnych przekłada się na wzrost liczby przybywających do województwa świętokrzyskiego – podsumował Jacek Kowalczyk.

Co będzie w przyszłym roku turystycznym hitem? - Marzę, że w niedługim czasie ruszy inwestycja w Kazimierzy Wielkiej, wykorzystująca ogromny potencjał wód siarkowych – mówił Jacek Kowalczyk, życząc wszystkim działającym na polu turystyki kreatywności i umiejętności współpracy z różnymi sektorami.

Anna Dulak

Spotkanie z tradycją na Sejmiku Dziecięcym Województwa Świętokrzyskiego

Dawne gry i zabawy w dworskim sektorze, przejażdżki bryczką, opowieści przy ognisku oraz interesujące zwiedzanie skansenu w formie questingu - blisko 150 uczniów ze szkół podstawowych z województwa świętokrzyskiego w Muzeum Wsi Kieleckiej - Parku Etnograficznym w Tokarni spotkało się na dziewiątym Sejmiku Dziecięcym Województwa Świętokrzyskiego organizowanym przez Urząd Marszałkowski. Uczestnicy „Spotkania z tradycją” zapoznali się z ciekawymi starymi zwyczajami, obrzędami oraz regionalnym dziedzictwem. Przy ognisku oraz podczas przejażdżek bryczką towarzyszył dzieciom marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas.

Hasło tegorocznego Sejmiku „Spotkanie z tradycją” miało uświadomić młodym ludziom jak ważna jest znajomość historii, własnych korzeni i regionalnego dziedzictwa, tradycja odziedziczona po przodkach oraz kultywowanie starych zwyczajów i obrzędów.

- Zaprosiliśmy grupę dzieci z regionu na corocznie organizowany młodzieżowy, dziecięcy sejmik. Na dzisiejszym spotkaniu zastanawiamy się nad naszymi korzeniami, dzieci poznają dawne historie oraz regionalne dziedzictwo. Dowiadują się jak ważna jest pamięć o bliskich i przodkach – mówił marszałek **Adam Jarubas**.

W wydarzeniu uczestniczyli uczniowie Szkoły Podstawowej w Wąchocku, Publicznej Szkoły Podstawowej w Osinach koło Mirca, Szkoły Podstawowej numer 27 w Kielcach, Szkoły Podstawowej w Grzymałkowie, w gminie Mniów, Szkoły Podstawowej w Rudzie Strawczyńskiej.

Dzieci powitała **Agnieszka Piwnik-Piecyk**, zastępca dyrektora Kancelarii Zarządu: - Dziś oprócz tego, że przenie-

Rozmowy z marszałkiem przy ognisku

sieć się w czasie, to macie okazję do integracji oraz nawiązania do nowych znajomości. Życzę Wam wspaniałych wrażeń i nowych przyjaźni - mówiła Agnieszka Piwnik-Piecyk.

Wielką atrakcją okazał się questing, czyli nietypowe zwiedzanie skansenu z zagadkami w tle.

- Taka forma zabawy jest wędrownką po parku i odgadywaniu zagadek, które umieszczone są na specjalnej mapie, a poprawne odpowiedzi doprowadzają do punktu, w któ-

rym znajduje się skrzynia ze skarbem. A tym skarbem jest wiedza, którą zdobędziecie podczas zabawy – wyjaśniła zasady questingu **Beata Ryń**, kierownik Działu Promocji i Marketingu Muzeum Wsi Kieleckiej.

Jako pierwsze do mety, czyli skrzyni skarbów dotarli dzieci ze Szkoły Podstawowej w Rudzie Strawczyńskiej.

- Szukaliśmy skarbu, odkrywaliśmy tajemnice i wygraliśmy. Skrzynia była ukryta w młynie – ucieszyła się **Emilia Lasota**, uczennica klasy 4 Szkoły Pod-

stawowej w Rudzie Strawczyńskiej.

Etnograf zaprosił wszystkich do zabawy w dawne gry, takie jak: przeciąganie liny, grę w grele, czy toczenie fajerki. Nie zabrakło konkursów z wiedzy o regionie, m.in. jego historii oraz atrakcyjnych nagród.

Po sektorze dworskim dzieci jeździły bryczką, a przy ognisku i pieczeniu kielbasek była chwila na odpoczynek i wspólne rozmowy.

Paulina Strojna

150 uczniów ze szkół podstawowych z regionu uczestniczyło w tegorocznym spotkaniu

Questing, czyli nietypowe zwiedzanie skansenu z zagadkami w tle

Program stypendialny dla uzdolnionej młodzieży również ze szkół zawodowych

Uzdolnieni uczniowie gimnazjów, liceów ogólnokształcących oraz szkół zawodowych będą mogli otrzymać stypendia w ramach nowego programu stypendialnego dla uzdolnionej młodzieży z województwa świętokrzyskiego. Jego szczegóły przedstawił w VI Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Kielcach marszałek województwa świętokrzyskiego, Adam Jarubas.

W latach 2007 - 2013 program stypendialny był współfinansowany z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W obecnym okresie natomiast środki będą pochodziły z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014- 2020.

Najważniejsza jednak zmiana dokona się w gronie uczniów, którzy będą mogli być objęci programem.

- Warto zwrócić uwagę na dopuszczenie do kręgu beneficjentów programu również uczniów szkół zawodowych. Kolejną zmianą jest to, że oprócz kryterium osiągnięć w nauce, będzie brana również pod uwagę sytuacja materialna uczniów. Co roku planujemy przeznaczać na stypendia około 2 mln złotych. Każdy z uczniów będzie otrzymywał kwotę 370 zł za miesiąc. 3700 złotych przyczyni się do poprawy warunków edukacyjnych uczniów. Poprzednim programem objęliśmy 1500 uczniów z całego województwa - mówił podczas konferencji marszałek

województwa świętokrzyskiego, **Adam Jarubas**.

Do tej pory programem stypendialnym zajmowało się Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, teraz jego obowiązki przejmie Departament Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

- Realizacja tego projektu to dla nas duże wyzwanie, ale jest ono zarazem bardzo ważne i ciekawe. Stawiamy na szkolnictwo zawodowe, nie zapominając jednocześnie o szkolnictwie ogólnokształcącym. Planujemy dwukrotnie zwiększyć liczbę stypendiów - do tej pory było ich 200 rocznie, a teraz będzie 400 - po 200 dla gimnazjów i liceów oraz 200 dla szkół zawodowych. Wsparcie na pracę i opiekę nad zdolnymi uczniami będą mogli również otrzymać nauczyciele. Będzie to jednorazowa kwota 500 zł, przyznawana na ucznia. Jeden nauczyciel może otrzymać wsparcie za pracę z maksymalnie trzema

uczniami - mówił dyrektor Departamentu, **Jacek Kowalczyk**.

Aby dany uczeń mógł otrzymać stypendium musi być uczniem co najmniej drugiej klasy szkoły zawodowej z terenu województwa świętokrzyskiego, dochód na członka jego rodziny nie jest wyższy niż 1348 zł brutto lub 1528 zł w przypadku rodziny, w której jest osoba niepełnosprawna, otrzymał średnią ocen z 3 przedmiotów na poziomie minimum 4 lub 4,3 w przypadku techników i nie pobiera innego stypendium ze środków UE. Każdy wnioskodawca będzie zobowiązany przedłożyć indywidualny Plan Rozwoju Edukacyjnego Ucznia, opracowany przez jego opiekuna.

- Odbyliśmy już cykl spotkań z dyrektorami szkół, nauczycielami i uczniami i dzięki dyskusjom z nimi wprowadziliśmy pewne zmiany w programie. Dzięki nim m.in. obniżyliśmy kryteria dla uczniów szkół za-

wodowych - dodała **Małgorzata Kowalińska**, zastępca dyrektora Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Obecni na spotkaniu stypendyści podkreślali, że dotychczas otrzymane środki ze stypendiów pozwoliły im na zakup komputerów, niezbędnych w obecnej nauce, również przy tworzeniu dodatkowych projektów.

- Chce podziękować, że taki program powstał gdyż jesteśmy jako dorośli odpowiedzialni za młode pokolenie i dobrze, że może ono rozwijać swoje zdolności i pasje - mówiła **Renata Wałęcka**, dyrektor VI Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Kielcach, którego uczniowie korzystali ze stypendiów w dotychczasowych konkursach.

Pierwszy z konkursów może ruszyć już na początku listopada.

Mateusz Cieśliski

Iwona Sinkiewicz, Małgorzata Kowalińska, Adam Jarubas, Jacek Kowalczyk

Rusza

„Dziecięca piłka ręczna”

Już w listopadzie do ponad 100 świętokrzyskich szkół trafią zestawy do gry w piłkę ręczną dla najmłodszych, składające się z piłek, znaczników, plastronów i składanych bramek. Stanie się to w ramach uruchamianego właśnie przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego oraz Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli programu „Dziecięca piłka ręczna”. Ma on przybliżyć tę dyscyplinę najmłodszym oraz przyczynić się do rozwoju fizycznego dzieci.

Szczegóły programu zaprezentowali w I Społecznym Gimnazjum im. Mikołaja Reja w Kielcach, marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas oraz dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Jacek Wołowicz.

Program jest realizowany w ramach Świętokrzyskiego Programu Wspierania Aktywności Fizycznej i wpisuje się on w główne kierunki polityki rozwoju aktywności fizycznej, wskazane w Programie Rozwoju Sportu do roku 2020.

- Patrzymy na popularność piłki ręcznej, ale przede wszystkim przyświeca nam potrzeba poprawienia atrakcyjności zajęć wychowania fizycznego w szkołach. Czas pomiędzy 7 a 9 rokiem życia dziecka to złoty okres jeżeli chodzi o rozwój jego motoryki, a tymczasem prawie 1/3 dzieci uznaje zajęcia z wychowania fizycznego za nieatrakcyjne. Ten program będzie miał charakter pilotażowy, a po roku ocenimy jego efekty - mówił marszałek województwa świętokrzyskiego, **Adam Jarubas**.

Każda z gmin województwa świętokrzyskiego wybierze jedną ze szkół ze swojego terenu, do której przekazane zostaną zestawy do tzw. street handballu. Jest to odmiana piłki ręcznej, w którą gra się do jednej bramki, a do rywalizowania w niej nie jest potrzebne duże boisko - wystarczy rozłożyć składaną bramkę oraz mieć specjalną piłkę. Szkoły dostaną zestawy składające się dodatkowo z plastronów, pucharów i wysepek treningowych.

Program ma być promocją nie tylko piłki ręcznej, ale całej aktywności fizycznej najmłodszych

- Kilka miesięcy temu przeprowadziliśmy wspólnie z Kuratorium Oświaty w Kielcach badania dotyczące sprawności fizycznej dzieci i chcemy ją poprawić. Zaletą tego programu jest to, że nie wymaga on dodatkowych zajęć lekcyjnych bowiem w ramach nauczania w klasach 1-3, dzieci mają zajęcia ruchowe - mówił dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, **Jacek Wołowicz**.

W ramach programu przeszkoleni zostaną również nauczyciele - po dwóch z każdej z wytypowanych szkół - jeden nauczyciel wychowania fizycznego i jeden nauczyciel klas 1-3.

- Bardzo ważny jest również ten walor merytoryczny bowiem dzięki niemu stworzymy społeczność lubiącą tę dyscyplinę - dodał marszałek Adam Jarubas, który zachęcał również samorządy do włączenia się w program i zakup sprzętu do kolejnych szkół.

Programowi będą również towarzyszyły konkursy - plastyczny, na maskotkę programu oraz na najlepsze zdjęcie dokumentujące rozgrywki najmłodszych.

Partnerem programu „Dziecięca piłka ręczna” została najlepsza drużyna Europy w piłce ręcznej, Vive Tauron Kielce. Na spotkaniu obecny był wiceprezes zespołu, Tadeusz Dziedzic.

- Od wielu lat promujemy piłkę ręczną w województwie i szkołach i ten program doskonale wpisuje się również w nasze działania i dzieci poznają praktyczny wymiar tej dyscypliny. Nasi zawodnicy na pewno włączą się w promocję programu i będą spotykać się z dziećmi w szkołach - powiedział **Tadeusz Dziedzic**.

Sprzęt ma zostać przekazany szkołom w listopadzie, a w grudniu odbędzie się konferencja metodyczna dla nauczycieli, którzy później będą uczestniczyć w warsztatach i konferencji.

Mateusz Cieśllicki

Udany jubileuszowy Hubertus Świętokrzyski

Mimo, że uroczyste celebrowane święto myśliwych i sympatyków łowiectwa czyli „Hubertus Świętokrzyski” odbył się na Stadionie Leśnym w Kielcach dopiero po raz trzeci, to jego historia w regionie liczy sobie już pełne 10 lat. Jak się więc można było spodziewać, organizatorzy tegorocznego wydarzenia sięgnęli do najlepszych, wypracowanych i sprawdzonych w ciągu ostatniej dekady wzorców – w niedzielę, 2 października nie zabrakło zatem doskonałej kuchni myśliwskiej, tradycyjnej pogoni za lisem, pokazu sokolniczego, wystawy psów i pokazu mody myśliwskiej. Nie zabrakło też oczywiście stoisk i straganów z pysznościami reprezentującymi sieć Dziedzictwo Kulinarne Świętokrzyskie.

Imprezę, zgodnie z tradycją, rozpoczęła się Hubertowska Msza Święta odprawiana w kieleckiej Bazylice Katedralnej. Wzięły w niej udział poczty sztandarowe kół łowieckich z regionu. Po mszy ulicami Jana Pawła II, Ściegiennego, aleją Legionów, Kusocińskiego na Stadion Leśny przeszła Parada Świętego Huberta, w której uczestniczyło kilkadziesiąt reprezentacji kół łowieckich, a także myśliwi z psami i sokolnicy z Sekcji Sokolniczej „Ćwik” działającej przy Zespole Szkół Leśnych w Zagnańsku.

Oficjalnego otwarcia imprezy dokonał marszałek województwa Adam Jarubas, który w swoim wystąpieniu m.in. zwrócił uwagę na znaczenie pracy myśliwych dla ratowania ekosystemów przyrodniczych: - Chciałbym wyrazić bardzo głęboki szacunek dla braci myśliwskiej w naszym regionie. Swego czasu zrodził się fałszywy stereotyp, że myśliwi to osoby bezwzględnie eksploatujące środowisko. To bardzo niesprawiedliwy obraz. Myśliwy dba przede wszystkim o równowagę w przyrodzie – powiedział do uczestników jubileuszowego, X Hubertusa Świętokrzyskiego **Adam Jarubas**. - I właśnie za to, że jesteście strażnikami równowagi w ekosystemach, że jesteście ich obrońcami, chcę wam w imieniu władz samorządowych gorąco podziękować. Życzę, aby w zmianach ustawowych, które są obecnie procedowane w Sejmie, przyjęto takie rozwiązania, które będą umożliwiały dobrą pracę kół łowieckich, ale i gwarantowały

Sławomir Neugebauer, dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska UMWS uhonorowany został Złotym Medalem „Zasłużony dla łowiectwa Kielecczyny”, zaś jego zastępca, Edyta Marcinkowska Odznaką „Za zasługi dla łowiectwa polskiego”

skuteczną ochronę upraw rolniczych. Darz Bór! – mówił marszałek.

W podobnym tonie wypowiedział się **Jarosław Mikołajczyk**, prezes Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Kielcach: - Wbrew temu, co w ostatnim czasie mówi się o myśliwych i Polskim Związku Łowieckim, manifestujemy dziś kolejny raz, że jesteśmy normalnymi ludźmi i ważną częścią społeczeństwa, która całym sercem zajmuje się elementem żywej przyrody - zwierzętami.

Dziesięcioletnią tradycją Hubertusa Świętokrzyskiego stało się, że podczas jego obchodów wręczone są medale i odznaczenia osobom zasłużonym dla łowiectwa. I w tym roku nie było inaczej; najwyższym odznaczeniem łowieckim czyli tzw. „Złotym” udekorowani zostali **Witold Bimer** z Koła Łowieckiego „Rosochy” w Samsonowie oraz **Aleksander Zapala** z Koła

Łowieckiego „Ponowa” w Kielcach. Prestiżowymi medalami nagrodzono także dwoje przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego – **Sławomir Neugebauer**, dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska UMWS uhonorowany został Złotym Medalem „Zasłużony dla łowiectwa Kielecczyny”, zaś zastępca dyrektora tego departamentu, **Edyta Marcinkowska** – Odznaką „Za zasługi dla łowiectwa polskiego”.

Żadna z osób, które zdecydowały się w niedzielę przyjechać na Stadion Leśny w Kielcach i uczestniczyć w jubileuszowym święcie myśliwych, nie mogła narzekać na nudę. Prawdziwym „gwoździem” programu, podobnie jak w latach ubiegłych, była „pogoń za lisem”. Uczestniczyli w niej kawalerzyści z Kieleckiego Ochotniczego Szwadronu Ka-

walerii im. 13 Pułku Ułanów Wileńskich czynnie wspierani przez amazonki ze stajni „Stangret”. Przed pogonią złożoną z kilkunastu jeźdźców, z przytroczoną do lewego ramienia listą kitą uciekał dzielnie **Hubert Jedliczko**. Jednak pomimo dużego sprytu ułana i wysiłków wierzchowca, po kilkunastu minutach emocjonującej gonitwy kitę „lisa” zdołał zerwać **Karol Wiktorek** dosiadający klacz Kanada.

VII „Hubertus Świętokrzyski” obfitował w wydarzenia, które przyciągnęły nie tylko myśliwych, ale również wiele osób nie związanych na co dzień z łowiectwem. Ogromne emocje wzbudził pokaz z wykorzystaniem ptaków drapieżnych przygotowany przez sokolników skupionych w Grupie Sokolniczej „RABIEC”, dużym zainteresowaniem cieszyły się prezentacja i wykład na temat psów myśliwskich oraz pokaz mody i strojów oraz utensyliów łowieckich.

Zadbano także o szeroko pojętą edukację przyrodniczą; swoje punkty na kieleckim Stadionie miały m.in.: Leśny Kompleks Edukacyjny „Puszcza Świętokrzyska”, Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych, Zespół Szkół Leśnych w Zagnańsku.

Organizatorami jubileuszowego, X Hubertusa Świętokrzyskiego były: **Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Polski Związek Łowiecki w Warszawie, Okręgowy Polski Związek Łowiecki w Kielcach i Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach.**

Robert Siwiec

Krasocin wspiera profilaktykę nowotworów

Gmina Krasocin wzorowo angażuje się w profilaktykę onkologiczną. Wśród mieszkanki gminy, które wykonały profilaktyczną mammografię lub cytologię w cytomammbusie ŚCO, rozlosowano sprzęt gospodarstwa domowego ufundowany przez Urząd Gminy w Krasocinie.

Władze gminy nie tylko za dbały o to, żeby informacja o wspólnej akcji profilaktycznej Świętokrzyskiego Centrum Onkologii i Urzędu Gminy w Krasocinie dotarła do pań za pośrednictwem mediów, parafii, lokalnych stowarzyszeń i grup działania, ale nawet ufundowały nagrody – sprzęt gospodarstwa domowego, żeby zachęcić do udziału w badaniach. Podczas akcji profilaktycznej, która odbyła się w dniach 24-25 sierpnia., 58 mieszkanki gminy Krasocin skorzystało w cytomammbusie ŚCO z bezpłatnej mammografii i cytologii w ramach Populacyjnych Programów Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy. - Krasocin miał najlepszą zgłaszalność na badania w całym powiecie włoszczowskim – ocenia **Dorota Węglińska**, koordynator Mobilnej Pracowni Badań Diagnostycznych ŚCO.

Wójt Ireneusz Gliściński i Dorota Węglińska z ŚCO wręczają nagrody mieszkankom gminy Krasocin

10 października **Ireneusz Gliściński**, wójt gminy Krasocin wręczył dziesięciu mieszkankom gminy wylosowanym spośród tych, które uczestniczyły w akcji profilaktycznej, nagrody – elektryczne maszynki do mięsa. – Cieszę się z sukcesu, bo udało się nam zachęcić do badań 58 pań, ale czuję niedosyt, bo wiem, że stać nas na więcej. Szacuję, że przy ponad 10 tysiącach mieszkańców gminy możemy

osiągnąć w przyszłym roku wynik 200-300 badań i o to będziemy się starali – powiedział dziękując paniom za udział w badaniach.

- Gratuluję paniom i mam nadzieję, że spotkamy się w następnych akcjach i że będzie was jeszcze więcej, że zachęcicie swoje koleżanki, sąsiadki, siostry. Tylko tak możemy wygrać z rakiem – dodała Dorota Węglińska z ŚCO.

- Pierwszy raz w życiu coś wygrałam. Oplacało się zrobić ba-

danie – cieszyła się pani Bożena. Do wizyty w cytomammbusie ŚCO przekonały ją informacje w mediach. – Trzeba o tym ciągle mówić, przypominać, to w końcu się człowiek zmobilizuje – powiedziała.

Jak szacuje Dorota Węglińska, koordynator Mobilnej Pracowni Badań Diagnostycznych ŚCO, po zakończeniu w 2015 roku działalności Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących Programy Populacyjne Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy, niemal o 30 proc. spadła zgłaszalność kobiet na badania profilaktyczne. – Zaproszenia na badania wysyłane do pań przez WOK działały mobilizująco. W tej chwili możemy liczyć tylko na wsparcie samorządów i mediów. Dlatego takie inicjatywy jak ta, podjęta przez władze gminy Krasocin, są godne polecenia – uważa.

Zostań Liderem Ekonomii Społecznej

Promowanie i upowszechnianie ekonomii społecznej w regionie, promowanie postaw prospołecznych zgodnych z ideą odpowiedzialności społecznej oraz propagowanie rozwiązań wspierających włączenie społeczne – to cele przyswiecające przygotowanemu przez Urząd Marszałkowski konkursowi „LIDER Ekonomii Społecznej”. Nabór wniosków upływa 18 listopada 2016r.

Przedsięwzięcie prowadzone będzie w ramach projektu „Świętokrzyska Ekonomia Społeczna”, realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (działania „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem”) przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszał-

kowskiego. Konkurs adresowany jest do jednostek samorządu terytorialnego – gmin i powiatów z terenu województwa świętokrzyskiego, przedsiębiorców oraz podmiotów, które spełniają kryteria przedsiębiorstwa społecznego (dotyczy to np. zatrudniania w firmie co najmniej 30 proc. osób z orzeczoną umiarkowaną lub znaczną stopniem niepełnosprawności). Oceniana będzie m.in. realizacja zadań w obszarze ekonomii społecznej, zatrudnianie osób zagrożonych wyklucze-

niem społecznym, podejmowanie inicjatyw społecznych przez firmy czy działalność wolontariatu pracowniczego.

Nagrody przyznawane będą w trzech kategoriach:

Kategoria I. Samorząd Prospołeczny
Kategoria II. Biznes Prospołeczny
Kategoria III. Przedsiębiorstwo Społeczne

Zainteresowani udziałem mogą zapoznać się z Regula-

minem Konkursu oraz wypełnić aplikację zgłoszeniową i przesłać ją na adres: sekretariat.ROPS@sejmik.kielce.pl (w tytule wiadomości: Konkurs – Lider ES) lub pocztą tradycyjną/osobiście na adres: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce p. 311 (III piętro) (z adnotacją na kopercie: Konkurs – Lider ES).

Rozstrzygnięcie konkursu planowane jest na początku grudnia.

Blisko 9 mln złotych na sprzęt dla strażaków

9 mln zł trafi do gmin województwa świętokrzyskiego na zakup sprzętu dla ochotniczych straży pożarnych w ramach Działania 4.1 „Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwanie ich skutków”. Umowy z samorządowcami podpisał w Filharmonii Świętokrzyskiej marszałek Adam Jarubas.

Pieniądze te pochodzą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Do konkursu zgłoszono 43 projekty na łączną kwotę dofinansowania ponad 24,9 mln złotych, co jest kwotą trzykrotnie wyższą niż dostępna alokacja w kwocie 9,1 mln złotych. 32 z tych projektów spełniły kryteria dopuszczające oraz uzyskały wymaganą liczbę punktów.

Zarząd województwa Świętokrzyskiego zdecydował o wyborze 15 projektów na łączną kwotę ponad 8,8 mln złotych. Dotyczą one zakupu sprzętu i wyposażenia dla Ochotniczych Straży Pożarnych będących w Krajowym Systemie Ratowniczo - Gaśniczym.

W środę, 19 października w Filharmonii Świętokrzyskiej marszałek województwa świętokrzyskiego, Adam Jarubas, podpisał z przedstawicielami 8 samorządów gminnych umowy w ramach tego działania. W spotkaniu uczestniczyła również dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Regionalnego UMWS, Irena Sochacka.

- Jest to moment, na który państwo i my długo czekaliśmy.

W podpisaniu umów uczestniczyli również strażacy

Był to bardzo oblegany konkurs, gdyż wniosków było 43 a tylko 15 znalazło się na liście. Walczyliśmy o zdecydowanie większe środki na te działania ale Komisja Europejska długo nie chciała zgodzić się na finansowanie tego typu wydatków. Będziemy czuwać przy okazji renegotjacji programów i pró-

bować przesunąć pieniądze i zaspokoić potrzeby projektów z listy rezerwowej. Wszyscy mamy świadomość, jak ważną instytucją są dziś Ochotnicze Straże Pożarne. Przetrzywały one wszelkie zawieruchy polityczne i dziejowe i niosą pomoc od lat. Bez strażaków, również ochotników, trudno byłoby sobie wyobrazić pomoc przeciwpowodziową czy ofiarom wypadków. Dziękuję strażakom za ich codzienną pracę oraz samorządom za aktywność w tym konkursie - mówił marszałek województwa świętokrzyskiego, **Adam Jarubas**.

W ramach podpisanych umów zakupionych zostanie m.in. 8 bojowych wozów strażackich - 3 ciężkie, 4 średnie i 1 lekki.

- Nasza gmina ma szczególne uwarunkowania związane z ochroną przeciwpowo-

dziową, wszystkie nasze OSP są wyposażone w sprzęt do ochrony przeciwpowodziowej, jednak jednostka w Połańcu dysponowała starszym wozem bojowym. Teraz będzie mogła cieszyć się nowym - mówił burmistrz miasta i gminy Połaniec, **Jacek Tarnowski**.

- Wybór tych projektów pokazał profesjonalizm w podejściu do regionu Zarządu Województwa i znajomość potrzeb regionu. Nowy lekki wóz bojowy pozwoli naszym strażakom szybciej docierać na miejsce wypadków, również na jeziorze Chańcza czy na terenach chronionych, których w naszej gminie jest 85% - mówiła **Alina Siwonina**, wójt gminy Raków.

Na liście rezerwowej tego konkursu znajduje się 17 wniosków.

M.C.

Samorządowcy cieszyli się z doposażenia OSP w swoich gminach

Erasmus + zmienia życie, otwiera umysły

„Uczeń na europejskim rynku pracy” to projekt realizowany w ramach programu Erasmus + w Policealnej Szkole Medycznej im. Hanny Chrzanowskiej w Morawicy od 1 października 2014r. do 30 września 2016r. W praktykach uczestniczyło 16 uczniów kierunków: technik masażysta oraz technik usług kosmetycznych.

Uczestnicy doskonalili swoje umiejętności posługiwania się językiem angielskim podczas zajęć z lektorem brytyjskim. Pozwoliło im to na swobodniejszą komunikację z pacjentem/klientem anglojęzycznym, współpracownikami oraz rodzinami brytyjskimi.

Podczas zagranicznych praktyk młodzież mogła zaprezentować swoje umiejętności zawodowe w zakresie masażu, rehabilitacji i kosmetyki na anglojęzycznym rynku pracy. Pracowali w gabinetach kosmetycznych, salonach odnowy biologicznej oraz domach opieki. Rozwinęli również swoje

umiejętności konwersacji w języku angielskim z pacjentami, klientami oraz personelem placówki.

Udział w projekcie to również większe szanse na rynku pracy; słuchacze podnieśli stopień pewności siebie i zaangażowania w planowaniu własnej kariery. Dla wielu z młodych ludzi wyjazd w ramach projektu był pierwszą samodzielną podróżą zagraniczną.

Partnerem projektu był ADC College w Londynie, który odpowiadał za dobór właściwych placówek, organizację zakwaterowania i wyżywienia oraz program kulturalny.

W praktykach uczestniczyło 16 uczniów kierunków technik masażysta oraz technik usług kosmetycznych.

Więcej pieniędzy na zajęcia dodatkowe w szkołach

Będzie nauka języków obcych, dodatkowe zajęcia z przedmiotów przyrodniczo – matematycznych i z wykorzystania nowoczesnych technologii - Zarząd Województwa Świętokrzyskiego zdecydował o zwiększeniu do prawie 12 milionów złotych kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów edukacyjnych w szkołach podstawowych. To efekt dużego zainteresowania konkursem z Regionalnego Programu Operacyjnego, z działania „Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych”.

Na ogłoszony przez Urząd Marszałkowski konkurs wpłynęło 79 wniosków, z których po ocenie formalno – merytorycznej wyłoniono 29 projektów rekomendowanych do dofinansowania.

- Pierwotnie na konkurs z tego działania przeznaczaliśmy 5 milionów złotych. Jednak ta kwota wystarczałaby tylko na dotacje dla dziesięciu pierwszych, najwyższej ocenionych projektów – informuje **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa nadzorujący wdrażanie RPO w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego.

– Ponieważ mamy świadomość, jak istotne jest wzmocnienie kompetencji dzieci zwłaszcza w zakresie języków obcych, matematyki czy umiejętności korzystania z nowych technologii, zdecydowaliśmy o zwiększeniu alokacji do prawie 12 milionów złotych. Dzięki temu wszystkie pozytywnie ocenione projekty szkolne otrzymają dofinansowanie – podkreśla **Piotr Żołądek**.

Po decyzji Zarządu alokacja w tym konkursie wynosi dokładnie 11,7 mln zł. Na dofinansowanie wybranych 29 projektów edukacyjnych przeznaczono

zostanie 11,2 mln zł. – Resztę pieniędzy zostawiamy jako 5 - procentową rezerwę, na wypadek ewentualnych protestów – dodaje **Adam Żebrowski**, wicedyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Urzędzie Marszałkowskim.

Unijne pieniądze na dodatkowe zajęcia w szkołach trafią m.in. do gminy Łopuszno na realizację projektu „Edukacja kluczem do przyszłości” (dotacja w wysokości 1 mln 599 tys. zł), gminy Pawłów na projekt „Kompetencje kluczowe drogą do sukcesu – wspieranie naucza-

nia w szkołach podstawowych w gminie Pawłów” (prawie 580 tys. zł dofinansowania), do Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty w Starej Słupi - Szklany Dom, które realizować będzie przedsięwzięcie pod nazwą „Z zabawy – nauka. Wykorzystanie nowoczesnych technologii na zajęciach matematycznych – przyrodniczych oraz językowych” (104 tys. zł dotacji), czy też do Szkoły Podstawowej nr 33 w Kielcach na projekt „Odkrywaj jak Kolumb” (864 tys. zł dotacji z RPO).

Iwona Sinkiewicz-Potaczała

O III Sektorze na Kongresie Stowarzyszeń

Prawo, ekonomizacja i strategia w ewolucji III Sektora były tematami X Kongresu Stowarzyszeń Województwa Świętokrzyskiego, który odbył się w Filharmonii Świętokrzyskiej. Dużą rolę, jaką organizacje pozarządowe odgrywają w życiu społecznym, podkreślali obecni na spotkaniu marszałek województwa świętokrzyskiego Adam Jarubas oraz członek Zarządu Województwa Piotr Żołądek.

Kongres organizowany był przez Świętokrzyską Sieć Aktywności Młodzieżowej SYNERGIA we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach oraz Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego. Uczestniczyli w nim przedstawiciele samorządów wszystkich szczebli oraz organizacji pozarządowych i młodzieżowych z terenu województwa świętokrzyskiego.

Kongres otworzył marszałek województwa świętokrzyskiego, Adam Jarubas.

- Spotykamy się już po raz dziesiąty i chcemy podjąć refleksję nad kondycją III sektora w naszym województwie. Zastanawiamy się nad perspektywami rozwoju stowarzyszeń, które w wielu obszarach podejmują bardzo ważną działalność, często zastępując z powodzeniem administrację publiczną. Dziękuję za organiczny wymiar państwa pracy, przed którą widzimy duże możliwości rozwoju, również z wykorzystaniem środków unijnych. Dobra współpraca organizacji pozarządowych z samorządami to fundament, na którym możemy budować pomyślność państwa organizacji – mówił marszałek **Adam Jarubas**.

O działalności Świętokrzyskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego mówiła jego przewodnicząca, **Agnieszka Piwnik - Piecyk**.

- Rada została powołana w 2010 roku i skupia grono ekspertów i doradców znających przepisy dotyczące organizacji pożytku publicznego. W tym gremium wymieniamy się doświadczeniami, których w trzeciej kadencji funkcjonowania mamy już dużo. Rada wypracowuje własne stanowiska, a także inicjuje działania czy

Zwycięzcy konkursu Nowa Przestrzeń

odbiera sygnały od organizacji pozarządowych na temat tego, jak chciałyby współpracować z Urzędem Marszałkowskim. Udało nam się wypracować swój sposób komunikacji z organizacjami pozarządowymi i bardzo pozytywnie odbieramy stworzenie sieci organizacji pozarządowych, która teraz reprezentuje 27 organizacji – mówiła **Agnieszka Piwnik - Piecyk**.

Barbara Jakacka - Green, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego przybliżyła główne założenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi.

- Prezentując ten program trudno nie wspomnieć o mechanizmie jego tworzenia i działaniach, które zostały podjęte w poprzednich latach oraz o środkach, które na jego mocy trafiły do organizacji pozarządowych. Rola, jaką odgrywają organizacje pozarządowe w polityce społecznej jest ogromna, a ważna jest w ich działaniu dobra komunikacja z samorządami. Cieszy nas, że systematycznie rośnie kwota dofinansowania organizacji pozarządowych, którym w ciągu ostatnich 3 lat przekazaliśmy jako Samorząd

Województwa ponad 11 mln złotych. Udało nam się również zawrzeć prawie 1110 umów – mówiła **Barbara Jakacka - Green**.

Znak Jakości „Zakup Prospołeczny”, stworzony w ramach projektu Świętokrzyska Ekonomia Społeczna przedstawiła **Karolina Jarosz**, zastępca dyrektora ROPS. - Zakup prospołeczny jest zarejestrowanym znakiem, który intuicyjnie informuje klienta/kontrahenta, że produkt jest wytworzony w organizacji, która należy do sektora ekonomii społecznej oraz jest wysokiej jakości. Przyznawany jest produktom, które cechują się szczególną dbałością o wysoką jakość towarów. Umieszczany jest w zależności od potrzeb podmiotu, w miejscach, które najbardziej odpowiadają podmiotowi np. na opakowaniach produktów, logo Znak w miejscu pracy, na stronie internetowej - mówiła **Karolina Jarosz**.

O strategicznej Mapie Drogowej Rozwoju Sektora Obywatelskiego mówił **Piotr Frączak** z Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

Podczas Kongresu nastąpił Finał Konkursu Nowa Przestrzeń, w którym nagradzane są najlepsze działania aktywizujące

młodzież w województwie świętokrzyskim. Jego organizatorem jest Fundacja Aktywizacji i Rozwoju Młodzieży „FARMA” a partnerem Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.

- W tym roku zgłoszono 5 przedsięwzięć i choć dominowały projekty lokalne to mieliśmy również jeden międzynarodowy. Chcę państwu bardzo podziękować, gdyż praca, którą wykonujecie dla ludzi młodych jest nie do przecenienia – mówiła **Barbara Zamożniwicz**, Rzecznik Młodzieży i była prezes Fundacji.

Nagrody laureatom wręczyli **Piotr Żołądek**, **Bogusława Wypych** oraz **Justyna Górską-Sekuła**, prezes fundacji FARMA. Nagrodę Główną zdobyła Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy za program „Świetlica Aktywator”. Wyróżnienie zdobył projekt „Orientuj się” Pińczowskiego Samorządowego Centrum Kultury.

- Chcemy zbudować podstawy społeczeństwa obywatelskiego i takie inicjatywy są doskonałym tego przykładem. Zadaniem urzędu jest po pierwsze nie przeszkadzać w takich działaniach, a po drugie dawać im rzetelne i solidne wsparcie. Z wieloma z państwa spotykam się w mojej pracy samorządowej i mam przyjemność doświadczać owoców waszej pracy i życzę aby nie zabrakło wam dalszej determinacji – mówił, gratulując zwycięzcom, **Piotr Żołądek**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Uczestnicy Kongresu brali również udział w warsztatach, które dotyczyły ośrodków wsparcia ekonomii społecznej, roli NGO w rewitalizacji społeczno-gospodarczej miast i gmin oraz prawa o stowarzyszeniach po nowelizacji.

Mateusz Cieślicki

Na oświetlenie Alei Lipowej w Oblęgorku

Aleja Lipowa prowadząca do Pałacyku Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku wzbogaci się o stylowe oświetlenie. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego przyjął projekt uchwały Sejmiku Województwa o przekazaniu na ten cel 40 tysięcy złotych. Dotacja ma trafić do gminy Strawczyn, ale ostateczną decyzję w tej sprawie podejmą radni województwa na najbliższej sesji.

Gmina Strawczyn zamierza zainstalować stylowe lampy, które oświetlać będą Aleję Lipową, jedyną drogę prowadzącą do Pałacyku - Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku. Szczególnie w okresie jesienno – zimowym brak oświetlenia tej trasy może być elementem zniechęcającym turystów do odwiedzenia muzeum. Dlatego

gmina Strawczyn zdecydowała się na realizację inwestycji pod nazwą „Budowa oświetlenia parkowego Alei Lipowej w Oblęgorku”.

Koszt przedsięwzięcia szacowany jest na prawie 140 tys. zł (139.254,20 zł brutto) i jest znacznym obciążeniem finansowym dla gminy. Dlatego wójt Strawczyna wystąpił do Zarzą-

du Województwa o wsparcie finansowe tej inwestycji, argumentując, że budowa oświetlenia poprawi wizerunek zabytkowego traktu prowadzącego do Pałacyku Henryka Sienkiewicza.

Podczas posiedzenia Zarządu Województwa przyjął projekt uchwały Sejmiku o wsparciu tej inwestycji kwotą 40 tys. zł.

Pieniądze mają być przekazane do gminy Strawczyn jako dotacja celowa. Ponieważ udzielanie pomocy finansowej innym samorządom należy do prerogatyw Sejmiku Województwa, ostateczną decyzję w tej sprawie podejmą radni na najbliższej sesji.

Iwona Sinkiewicz – Potaczała

Spotkanie z okazji Dnia Edukacji Narodowej

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej Agata Binkowska, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, Jacek Kowalczyk, dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach oraz jego zastępczyni Małgorzata Kowalińska i Ewa Kapel-Śniowska spotkali się z dyrektorami placówek oświatowych podległych samorządowi województwa. Podsumowali dotychczasową współpracę i rozmawiali o przyszłych działaniach.

- Dziękuję za znakomitą współpracę. Życzę wam wielu sukcesów. Niezależnie czy pracuje się z dziećmi, młodzieżą przysłowie Jana Zamoyskiego „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie” jest w obu przypadkach trafne

- mówiła **Agata Binkowska**, członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

- Co roku spotykamy się, aby podsumować dotychczasową współpracę, porozmawiać, a także się wzajemnie motywować – mówił **Jacek Ko-**

walczyk dyrektor Departamentu Promocji, Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach.

Na spotkaniu nagrodzono dyrektorów i szczególnie wyróżniających się nauczycieli szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego.

Wśród nagrodzonych znaleźli się:

1. **Renata Antos** - dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Morawicy,
2. **Danuta Latos** - dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Skarżysku-Kam.,
3. **Teresa Teper** - dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych przy ŚCR w Czarnieckiej Górze,
4. **Urszula Salwa** - dyrektor Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach,

5. **Grzegorz Cuper** - zastępca dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach,

6. **Jacek Wołowicz** - dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,

7. **Elżbieta Dudek** - z-ca dyrektora Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,

8. **Alicja Stradomska** - z-ca dyrektora Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach,

9. **Barbara Pawelec** - nauczyciel-bibliotekarz Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach, kierownik filii w Ostrowcu Świętokrzyskim,

10. **Krzysztof Łysak** - nauczyciel Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach.

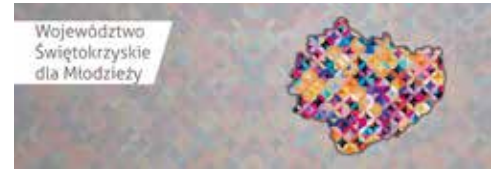
P.S.

Urszula Salwa, Agata Binkowska, Jacek Kowalczyk

Październikowa rewolucja młodzieżowa

To był mega aktywny miesiąc! Dla mnie i świętokrzyskiej młodzieży! Urząd Marszałkowski zorganizował kolejną konferencję w ramach programu Dwujęzyczne Świętokrzyskie, a Pan Marszałek Adam Jarubas ogłosił uruchomienie programu stypendialnego dla uzdolnionej młodzieży z którego skorzysta 400 uczniów. Dzieje się! A oprócz tego moje inicjatywy. Co Wy na to, by ogłosić październik miesiącem dla świętokrzyskiej młodzieży?

Regionalny Kongres Młodzieżowych Rad

40 uczestników, 13 młodzieżowych rad, w tym 5 w trakcie tworzenia. Młodzi radni i ich opiekunowie. Przygotowaliśmy dla nich wysokiej jakości szkolenia z ekspertami z Koalicji na rzecz Młodzieżowych Rad koordynowanej przez Fundację Civis Polonus z Warszawy, integrację, przyjaźnię, rozmowę z Panem Marszałkiem na temat samorządności i jego ścieżki kariery w tym obszarze...

Najlepsi w pracy z młodzieżą

Gminna Biblioteka Publiczna w Pierzchnicy we współpracy ze Stowarzyszeniem Edukacji Pozaformalnej „Kalejdoskop” otrzymały tytuł Najlepszej Inicjatywy dla Młodzieży Województwa Świętokrzyskiego w konkursie „Nowa Przestrzeń” współorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, zainicjowany przez Fundację FARMA. Wyróżnienie w konkursie otrzymało Pińczowskie Samorządowe Centrum Kultury.

Pasjonaci IT: Jak zarobić w sieci?

Dwa tygodnie później miałam olbrzymią przyjemność patrzeć na drugą edycję Pasjonatów. To wydarzenie wykreowaliśmy wspólnie z zespołem Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego. Za nami druga edycja: 67 młodych uczestników z całego województwa.

Forum Samorządności Szkolnej

Bardzo energetyzujące wydarzenie dzięki 63 uczestnikom, z 25 różnych szkół regionu. Rozmawialiśmy o tym jak poprawić działanie samorządu uczniowskiego i jakiego wsparcia samorządy potrzebują. Spotkanie odbyło się w Szkole Podstawowej nr 10 w Starachowicach.

A 21 października jadę na I Przegląd Inicjatyw Młodzieżowych Województwa Świętokrzyskiego, imprezy organizowanej przez Stowarzyszenie „Kalejdoskop” dzięki dofinansowaniu z budżetu Województwa Świętokrzyskiego. Od dziś lubię październik.

Barbara Zamożniewicz
Rzecznik Młodzieży przy Urzędzie Marszałkowskim
Województwa Świętokrzyskiego

www.facebook.com/rzecznikmlodziezy
e-mail: rzecznik.mlodziezy@gmail.com

- Od piwnicy aż po dach niech radośnie rośnie gmach!

- Obrona Terytorialna...? Prawdopodobnie pani redaktor pomyliła konferencje prasowe... My z panem łowczym będziemy dziś mówili o Hubertusie Świętokrzyskim.

- Niedowiarków zapewniam po raz kolejny: naprawdę mam ukończone 18 lat! Proszę, oto mój dowód osobisty.

- A ja biorę gaz pod but, raz na objazd, raz na skrót, byle dalej, byle w przód, absolutnie! Fa fa fa fa fa fa fa fa fa ra fa fa...

Ludzie dobrze sobie żyli póki jabłka nie zwędzili Adam z Ewą gryza dali - za to z rajy ich wygnali...

- Co u ciebie, absolwencie?
- Niestety, nauka nie poszła w las, pani profesor...

- Panie Jacku, również, również!
- „Dzień Edukacji” trochę ciachnąłem... Ale za to „Narodowej” nietknięty!

- ...drużyny jest wśród nas!

Prawnik radzi...

Wspólnie ze Zbigniewem Stefańczykiem, radcą prawnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego pomagamy rozwiązywać problemy prawno-administracyjne, z którymi w swojej pracy spotykają się świętokrzyscy sołtysi. W niniejszym wydaniu odpowiadamy na kolejne nadesłane przez Państwa pytania.

Adam Domańczyk,
sołtys Bałtowa, gm. Bałtów:

– Rozpoczęła się u nas olbrzymia inwestycja, budowa drogi wojewódzkiej. Wcześniej odbywały się konsultacje w sprawie budowy zjazdów do posesji, wszystkie wnioski zostały uwzględnione przez inwestora i wykonawcę. W każdej chwili jednak mogą się pojawiać nowe propozycje ze strony mieszkańców. Czy po rozpoczęciu inwestycji możliwe są jeszcze budowy nowych zjazdów do nieruchomości, działek, zwłaszcza w miejscach, gdzie wcześniej ich nie było?

Zbigniew Stefańczyk:

– Wszystkie „przebudowy” dróg odbywają się na podstawie ustawy z dn. 10 kwietnia 2013 r. (Dz. U. 2015 poz. 2031) o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Zgodnie z art. 11f ust. 1 p. 8h, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera w razie potrzeby m. in. ustalenia dotyczące obowiązku budowy lub przebudowy zjazdów.

Każdą z inwestycji drogowych, czy mówimy tu o budowie czy rozbudowie drogi na etapie jej planowania, celem sporządzenia odpowiedniej dokumentacji służącej uzyskaniu decyzji budowlanej, poprzedzają między innymi konsultacje w zakresie budowy zjazdów na poszczególne posesje, jak i też inne nieruchomości przyległe do realizowanej inwestycji. Przeprowadzone konsultacje niejako zamykają sprawę zjazdów w tej inwestycji, bowiem uzyskanie decyzji budowlanej kończy ten etap i upoważnia inwestora do jej realizacji

Zbigniew Stefańczyk, radca prawni Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

na warunkach wskazanych w dokumentacji budowlanej, realizowanej przez określonego, wyłonionego w przetargu publicznym wykonawcę. Natomiast możliwymi mogą być sporadyczne sytuacje występowania ewentualnych korekt w danej inwestycji, jeżeli takowe faktycznie są uzasadnione. Zasadnym w tej mierze jest

zawsze stanowisko inwestora, który de facto nadzoruje proces inwestycyjny i dba o właściwą jego realizację, jak i koszty.

Dorota Przygoda,
sołtys Rudki Bałtowskiej,
gmina Bałtów:

– Jako mieszkanka Rudki Bałtowskiej i od niedawna sołtys miejscowości spotykam się z problemem, który dotyka wielu osób. W naszym rejonie przechodzą linie wysokiego napięcia, sieci energetyczne. Dawniej były one lokalizowane bez zgody właścicieli gruntów i teraz nie jest łatwo uzyskać zapłatę za bezumowne korzystanie z nich. Zakłady energetyczne ulegają przekształceniom, zmieniają się ich nazwy i nie wiadomo od kogo żądać pieniędzy. Jakże przepisy obowiązują w tym względzie, by płatności za dzierżawę, zajęcie gruntu przez zakłady energetyczne były dokonywane regularnie bez żadnej niepotrzebnej zwłoki?

Zbigniew Stefańczyk:

– Kwestie zawarte w pytaniu odnoszą się do służebności

przesyłu, opisanej w art. 305 (1) do 305 (4) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny (Dz. U. 2016 poz. 380), bowiem, za art. 305 (1), nieruchomości można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu).

Właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Zgodnie z art. 305 (3) § 1 służebność przesyłu przechodzi na nabywcę przedsiębiorstwa lub nabywcę urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, a więc urządzeń służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych.

Właściciel nieruchomości, po ustaleniu obecnego właściciela ww. urządzeń, powinien wystąpić do niego o odpłatne ustanowienie służebności poprzez zawarcie z nim umowy. W przypadku, gdy nie dojdzie do porozumienia w drodze negocjacji, właściciel gruntu może się domagać ustanowienia takiej odpłatności na drodze sądowej.

Pytania do prawnika sołtysi mogą przysyłać drogą mailową na adres: nasz.region@sejmik.kielce.pl lub pocztą na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Biuro Komunikacji Społecznej, al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce.

oprac. J.M.

Krzyżówka

Litery z pól ponumerowanych w prawych dolnych rogach ułożone od 1 do 12 utworzą hasło. Wśród autorów prawidłowych odpowiedzi wylosujemy upominki. Rozwiązania prosimy nadsyłać listownie na adres Redakcji. Czekamy do **18 listopada br.**

Miło nam poinformować, że upominki za rozwiązanie krzyżówki sprzed miesiąca otrzymują: **Elżbieta Rogala, Karolina Nieckarz i Jacek Chabowski.** Prosimy o kontakt z Redakcją.

POZIOMO:

1. we wrześniu zostało po nich tylko wspomnienie. 5. złota, polska z babim latem. 8. żołnierz Piłsudskiego. 10. drzewo z kolcami. 12. rodzaj kary. 13. bokserskie zwarcie. 16. papier na giełdzie. 18. Jerzy z WOŚP. 23. ciarki. 24. marka ciężarówek. 25. kromka z opiekacza. 26. pismo węzełkowe. 27. moneta dla Charona.

PIONOWO:

1. brat Wyrwidęba. 2. symbol oświaty. 3. diablik, duszek leśny. 4. tytuł kardynałów. 6. wywożenie ludzi z miejsc zagrożonych. 7. propozycja, pomysł, wniosek. 9. gmina w powiecie opatowskim. 11. celebrowane w kościele. 14. „ogród” kamieni. 15. żartowniś. 17. od A do Z. 18. małe obcęgi. 19. opracowanie utworu muzycznego. 20. teren pod namioty. 21. Chinka lub Japonka. 22. orzeźwienie się.

Krzyżówkę przygotował Robert Siwiec